

הפרעה לשוטר או לעובד ציבור

כמעט מדי יום נפגשים אזרחים עם שוטרים ובפרט עם עובדי ציבור. כך למשל, אנו עשויים לפגוש בפקח עירייה הרושם לנו דו"ח, בעובדת סוציאלית מטעם הביטוח הלאומי, או אפילו בלוכד כלבים שמסתובב בשכונה. לא פעם, מפגשים אלו נחווים כמרגיזים ואף כמאיימים, ובסערת הרוחות מבצעים אנשים פעולות נמהרות במטרה להפריע לעובד מלממש את מטרותיו. חשוב לדעת כי המעשים הללו עלולים להוביל לכתב אישום פלילי ואף לענישה הכוללת מאסר, כך שמוטב לקחת נשימה עמוקה ולפעול באורך רוח. מה ההבדל בענישה בין הפרעה לשוטר ולעובד ציבור? מהי בכלל "הפרעה"? מהם השיקולים שמפעיל בית המשפט? כל התשובות בשורות הבאות.

עבירת הפרעה לעובד ציבור

סעיף 288א לחוק העונשין דן בעבירת הפרעה לעובד ציבור, וקובע עונש מרבי של **שנת מאסר אחת** על אדם שמבצע את אחד הבאים: "מפריע ביוזעין לעובד הציבור או למי שהוסמך למלא תפקיד של עובד הציבור במילוי תפקידו על פי דין" ו/או "אינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי חיקוק למסור ידיעה או מסמך". מכאן ניתן להבין כי עצם הגדרת ההפרעה הינה רחבה ביותר, ויכולה לכלול שורה ארוכה של התנהגויות, החל מאי שיעיה להוראות ועד לקריעת דוחות.

יחד עם זאת, בעבירה זו צריך להתקיים היסוד הנפשי, כלומר שהאדם המבצע את המעשה מודע לכך שהדבר עלול להפריע לעובד הציבורי למלא את תפקידו, וזאת ללא קשר להתקיימותה של ההפרעה הלכה למעשה. כמו כן, האדם חייב לדעת שמולו עומד עובד ציבור, ודבר זה ניתן להסקה על ידי הזדהות של בעל התפקיד, מדים שהוא לובש, הצגת תעודה וכן הלאה. נקודה חשובה נוספת היא שההפרעה צריכה להתבצע בשעה שהעובד ממלא את תפקידו, כך שאדם המפריע למשל לפקח עירייה להחנות את רכבו ליד מסעדה, בעוד האחרון מצוי בבילוי משפחתי, אינו עובר כל עבירה.

מיהם עובדי ציבור ומדוע בכלל קיימת ענישה?

בעלי התפקידים המוגדרים בתור עובדי ציבור מתוארים בסעיף 34 כד לחוק העונשין. סעיף זה מונה את העובדים ברשויות מקומיות, ברשויות חינוך מקומיות, במועצות דתיות ובמוסד לביטוח לאומי. כמו כן נכללים אנשים העובדים במפעלים, בקרנות ובגופים שונים שממשלה שותפה בהנהלתם, עובדי קרן קיימת לישראל, עובדי לשכת שירות התעסוקה, וכן חברי ההסתדרות הציונית העולמית וקרן היסוד. במילים אחרות, מדובר בפקידי משרדי הממשלה, בעובדי עירייה כגון פקחים, וגם בשוטרים, שופטים, עובדים סוציאליים וכיוצא בזה.

מדוע ההפרעה לעובד ציבור מהווה עבירה פלילית ברת ענישה? מפני שאנשים אלו מהווים את גלגלי השיניים שבעזרתם מתנהלות מערכות הממשל והמשפט, והפרעה להם מהווה פגיעה החורגת מן המישור הפרטי. הם מייצגים את המערכת בכללותה ופעילותם חשובה מאוד להתנהלות התקינה של החברה, כך שברור מדוע מתגייס המחוקק להגן עליהם.

מספר דוגמאות לעבירה

לפניכם שלוש דוגמאות מיני רבות אחרות, למעשים העלולים להיחשב בתור הפרעה לעובד ציבור בעת מילוי תפקידו:

- **הפרעה לפקח בניה** - מדובר במקרה בו פקח בניה מטעם מחלקת ההנדסה במועצה מקומית, ערך צו הפסקת עבודה עבור בית בו נתגלו חריגות בניה. הפקח הגיע לאתר והדביק על המבנה את הצו, אך השכנים מיהרו להזעיק את האדריכל שאמון על בניית הבית וזה תלש את הצו והשליך אותו בחזרה לרכב הפקח.
- **הפרעה לפקח ברכבת הקלה** - במקרה זה נכנס אדם לויכוח עם פקח מטעם הרכבת הקלה

שבעיר הבירה. הפקח אמנם לא הראה תעודה אך אכן הציג את עצמו בתפקידו, ואילו אותו אדם סרב לשבת במקומו ולשתף פעולה. גם כנגדו הוגשה תלונה למשטרה בגין הפרעה לעובד ציבור.

- **הפרעה ללכוד כלבים** - כן, גם לוכדי כלבים מטעם רשויות מקומיות נחשבים לעובדי ציבור. לא מעטים המקרים בהם בעלי כלבים שנלכדו בוחרים להתעמת עם הפקח ולהפריע לו באיסוף הכלב, וגם זו כאמור עבירה פלילית על כל המשתמע מכך.

הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו - הכשלת שוטר

אם מחמיר המחוקק בכל הנוגע להפרעה לעובדי ציבור, על אחת כמה וכמה נכון הדבר כאשר מדובר בהפרעה לשוטרים או [הכשלת שוטרים במילוי תפקידם](#). אמנם, המפגש עם שוטרים עשוי להיות בלתי נעים ואף מאיים, ומלווה ברגשות סוערים. ואולם, יש לזכור כי תפקידו של השוטר הוא לשמור על החוק, על הסדר הטוב, וכמובן על בטחון ושלום האזרחים. מסיבה זו דאג המחוקק לקבוע ענישה מחמירה עוד יותר על עבירת הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, כפי שנראה בהמשך בסעיף 275 לחוק העונשין. מעבר לכך, יש לקחת בחשבון כי המשטרה רואה חשיבות עליונה בהגנה על נציגיה ועובדיה, וביכולתם להוציא אל הפועל את ההנחיות והפקודות. על כן, גם המקרים הקלים ביותר של הפרעה יטופלו ללא פשרות, ויעשה כל מאמץ על מנת לשכנע את הפרקליטות להגיש כתב אישום. בנוסף לכך, מערכת המשפט עצמה מכירה בצורך להגן על השוטרים ועל ביצוע תפקידם בהתאם להנחיות ולקווים המנחים, ולכן נוקטת יד קשה כנגד עוברי העבירה. לדידה הפרעה לשוטר מהווה פגיעה בסדר הציבורי בכללותו, ויש לטפל בה באופן הולם.

רף הענישה בעבירת הפרעה לשוטר

אמנם, ההגנה על שוטרים קיימת בחוק הישראלי מזה שנים, אך מחויבותה לכך טמונה באמנת האו"ם משנת 2005 שעניינה מניעת שוחד ואפליה ביחסי שלטון - אזרח. על פי הפרק השלישי באמנה זו, מדינות החתומות עליה מחויבות לפעול בחקיקה ובחקירה מול אנשים המסתייעים בהפחדות, כוח או איומים מול שוטרים ואנשי איכפה, מתוך כוונה להפריע להם בביצוע תפקידם.

כיצד מוצא עיקרון זה את ביטויו בחוק הישראלי? ובכן, בעבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו עוסק סעיף 275 לחוק העונשין, הקובע כי: "העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטר, **דינו - מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים**". שימו לב להבדל הגדול שבין העונש המרבי, העומד על שנת מאסר אחת בהפרעה לעובד ציבור, ובין 3 שנים במקרה של שוטר. כמו כן, באחרונה קיימת חובת ענישה מינימאלית העומדת על שבועיים מאסר.

כפי שראינו בעבירת הפרעה לעובד ציבור, גם כאן הגדרת ההפרעה עשויה לכלול שורה ארוכה של התנהגויות, פעולות ומעשים. שוב, אנו רואים את היסוד הנפשי המצוי במונח "בכוונה", כלומר שהנאשם אכן התכוון להפריע או להכשיל את השוטרים, והיה מודע לטיב מעשיו. למשל, אם סרב לפנות מקום שנדרש לצורך ביצוע פעילות איכפה או שמירה על הסדר הציבורי.

עבירות נוספות כנגד שוטרים

העלבת שוטרים - [העלבת עובד ציבור](#) מטופלת בסעיף 288 לחוק העונשין, שקובע כי "המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, **דינו - מאסר שישה חדשים**". יש לשים לב כי ההעלבה אינה חייבת להיות רק מילת גנאי או קללה, אלא יכולה לכלול גם מעשים מסוימים ותנועות גופניות, כך שמדובר בהגדרה נרחבת ביותר.

תקיפת שוטרים - במידה והעלבה וההפרעה גלשו למעשים פיזיים כנגד עובד הציבור, העונש המינימלי הצפוי לתוקף בהתאם לעבירת [תקיפת שוטרים](#) הנו מינימום של חודש אחד מאסר (אם הייתה זו תקיפה בנסיבות מחמירות - 3 חודשים) ומקסימום של 3-5 שנות מאסר בפועל לתוקף.

שיקולי בית המשפט

כאמור, בתי המשפט בישראל נוטים לראות בחומרה עבירות המבוצעות כנגד שוטרים על סוגיהן השונים.

מאידך, כמו בכל עבירה פלילית יבחן בית המשפט את מכלול הנסיבות שעומדות בבסיס המקרה, כגון התנהלות השוטר לפני המעשה, מצבו האישי והנפשי של הנאשם באותה עת, ראיות ועדויות המחזקות את טענות התביעה וההגנה, עבר פלילי נקי, הבעת חרטה, שיקולי הרתעה למול הפגיעה בנאשם ומשפחתו, וכיוצא בזה. בתוך כך, בית המשפט שואף למצוא את האיזון הנכון בין הגנה על השוטרים כנציגי הממשל, ובין זכויות האזרח הנפגעות ומוגבלות כתוצאה מפעילותם. לכן, לא רבים הם המקרים שבהם מוטלת ענישה מקסימאלית של 3 שנות מאסר, ולעיתים קרובות יסתפק בית המשפט בעונש מאסר על תנאי. ואולם, יש לזכור כי עבור האדם הנורמטיבי גם זו ענישה חמורה ומרתיעה, ולמי שמצפה לצאת עם קנס או צו מבחן בלבד מצפה עוגמת נפש מרובה.

דוגמא להפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו

כל אדם שקורא עיתונים יודע כי מדובר בעבירה שכיחה למדי, הזוכה לתהודה סביב אנשי ציבור ונציגים אידיאולוגיים של זרמים שונים בישראל. למעשה, בעבירה זו הואשמו כבר אנשי ימין ושמאל, ואחד המקרים הידועים יותר היה זה של דפני ליף. כזכור, בשנת 2011 התקיימה בתל אביב מחאת האוהלים ששטפה לאחר מכן את הארץ. כעבור שנה הופקו הלקחים בעירייה והוחלט להתמודד באופן נחרץ עם המבקשים לחזור על פעולות המחאה. זו בדיוק הייתה כוונתה של דפני ליף, אשר שבה עם חבריה בשנת 2012 לשדרות רוטשילד ונתקלה בפקחים ושוטרים שהחרימו את הציוד והאוהלים שהביאו עימם. לפי כתב האישום, ליף הובילה ועודדה את המפגינים שתקפו שוטרים ופקחים כאחד, ואף דחפה את השוטר שהודיע לה על מעצרה. מייד לאחר מכן התיישבה ליף על הרצפה ובכך התנגדה למעצר. התיק נידון בבית משפט השלום בתל אביב במשך כשנתיים, ובמהלך הדיונים טען סנגורה של ליף כי הטענות המופנות כנגדה אינן נכונות, ולמעשה היא שסבלה מאלימות השוטרים. לאחר דיונים מרובים ועיון בתיק החליט היועץ המשפטי לממשלה, יהודה ויינשטיין, להורות כי התביעה תחזור בה מכתב האישום. זאת, מפני שליף נעדרת עבר פלילי ולא התקיימו עבירות נוספות לצד זו המיוחסת לה, וכן מאחר שמדובר בעבירה קלה יחסית ולאור מספר קשיים ראייתיים.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הפרעה לשוטר או עובד ציבור?

אזרחים רבים נוטים לזלזל בחשדות המופנים כלפיהם בגין הפרעה, עלבה ותקיפה של שוטרים ועובדי ציבור. אולם, בפועל אירועים מסוג זה לרוב לא מסתיימים בחקירה במשטרה אלא מסלימים עד לכדי הגשת כתבי אישום ועונשים לא קלים שיש בהם כדי להכתיים את עתידם של המורשעים בהם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הפרעה לשוטר או לעובד ציבור אתה זקוק לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללות כאפשרות סבירה לחלוטין גם הותרת רישום פלילי או במקרים מסוימים אף שהייה מאחורי סורג ובריח. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות נגד נושאי משרות בשירות הציבורי מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הפרעה לשוטר או לעובד ציבור פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}